

Dagdas vidusskolas audzināšanas darba plāns 2021./2022.m.g.

Ievads

Audzināšana ir mērķtiecīgi organizēts cilvēkdarbības process, kas virzīts uz sociālās kultūras pieredzes nodošanu no paaudzes paaudzei, uz jaunās paaudzes vērtīborientāciju un pašregulācijas veidošanu un garīguma izkopšanu. Audzināšanas procesā veidojas un attīstās personības attieksme pret cilvēku, darbu, kultūras vērtībām, dabu, sabiedrību, valsti.

Katra pedagoga iesaistīšanos un atbildību audzināšanas darbībā nosaka Izglītības likums, valsts pamatizglītības standarts, valsts vispārējās vidējās izglītības standarts un mācību priekšmetu standarti. Izglītības iestādes, mērķi un uzdevumi nodrošina audzināšanas darbību, kas sekmē katra skolēna harmonisku un vispusīgu attīstību.

Audzināšanas darbs izglītības iestādē tiek veikts sistemātiski, balstoties uz valsts reglamentējošo dokumentāciju un izglītības iestādes reglamentējošo dokumentāciju.

Dagdas vidusskolas audzināšanas darba prioritārie virzieni 2021./2022.- 2023./2024. mācību gadam

2021./2022.m.g.	2022./2023. m. g.	2023./2024. m. g.
1. Skolas izvirzīto vērtību – cieņa un piederība iedzīvināšana. Tikumu -atbildība, solidaritāte, godīgums, līdzietība, gudrība, savaldība, centība popularizēšana. 2. Drošība, veselība, psihoemocionālā labsajūta. 3. Pašvadītas mācīšanās process –ceļš uz sevis izzināšanu un mērķu realizēšanu.	1. Izglītojamo individuālo spēju attīstīšana, intelekta paaugstināšana, karjeras izglītība 2. Izglītojamo iesaiste labdarībā un brīvprātīgo kustībā. 3. Sadarbības stiprināšana ar citām skolām	1. Pozitīvas attieksmes pret apkārtējo vidi un dabu veicināšana. 2. Skolēnu individuālo kompetenču pilnveide. 3. Patriotiskā un pilsoniskā audzināšana - piederība ģimenei, skolai, novadam, valstij, sagaidot valsts 105.gadadienu.

Mērķi:

Veidot izglītības vidi, organizēt un īstenot audzināšanas darba iedzīvināšanu kompetencēs balstītā mācību procesā, lai nodrošinātu pamatzglītības valsts standartā un vispārējās vidējās izglītības valsts standartā noteikto mērķu sasniegšanu.

Sekmēt prasmīgas, audzinātas, konkurētspējīgas personības veidošanos, kas spēj patstāvīgi saskatīt un risināt dzīves problēmas, apzinās piederību ģimenei un tautai.

Mācību un audzināšanas procesā iedzīvināt 2021./ 2022. mācību gadā izvirzītās skolas vērtības –**cieņu un piederību**

Uzdevumi:

1. Katram pedagogam mācību stundā iekļaut skolas izvirzītajās vērtībās balstītus uzdevumus (vismaz reizi mēnesī)
2. Plānojot klases stundas, aktivitātes klasē un skolā, veicināt izvirzītās vērtības izpratni un iedzīvināšanu.
3. Katrs pedagogs veicina skolēna drošības sajūtu skolā, seko skolēna fiziskajai un garīgajai labsajūtai
4. Mācību, klases stundās, pasākumos un ārpusstundu nodarbībās izkopt cieņpilnas savstarpējās attiecības
5. Sekmēt skolēna prasmi plānot, reflektēt, novērtēt.
6. Veicināt prasmi prast vadīt savus emociju, uzvedības un domāšanas procesus

Dagdas vidusskolas audzināšanas darba prioritātes 2021./2022. mācību gadam

Prioritātes	Sasniedzamais rezultāts	Uzdevumi
1. Skolas izvirzīto vērtību popularizēšana.	Skolēns veiksmīgs, kompetents, inteligents, lojāls valstij pilsonis	1. Katram pedagogam mācību stundā iekļaut skolas izvirzītajās vērtībās balstītus uzdevumus (vismaz reizi mēnesī) 2. Plānojot klases stundas, aktivitātes klasē un skolā, veicināt izvirzītās vērtības izpratni un iedzīvināšanu.
2. Drošība, veselība, psihoemocionālā labsajūta	Skolēns –jūtas drošs dažādās situācijās, ievēro Covid - 19 noteikumus, rūpējas par fizisko un psihoemocionālo veselību	1. Katrs pedagogs veicina skolēna drošības sajūtu skolā, seko skolēna fiziskajai un garīgajai labsajūtai 2. Mācību, klases stundās, pasākumos un ārpusstundu nodarbībās izkopt cieņpilnas savstarpējās attiecības
3. Pašvadītas mācīšanās process –ceļš uz sevis izzināšanu un mērķu realizēšanu.	Skolēns apzināti darbina un lieto domāšanas, emocionālo procesu un uzvedības regulēšanas rīkus, lai pats sistemātiski apgūtu jaunas zināšanas un prasmes.	1. Sekmēt skolēna prasmi plānot, reflektēt, novērtēt. 2. Veicināt prasmi prast vadīt savus emociju, uzvedības un domāšanas procesus

Klases audzinātāja galvenie darbības principi

- **sadarbība** – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi, skolēni, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība
- **sistemātiskums** - nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība
- **nepārtrauktība** un **pēctecība** audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā
- **ilgtspēja** – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība
- **vienotība un veselums**- audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā
- **mērķtiecība** – rosināt audzēkņa vajadzību pēc sasniegumiem dzīves perspektīvā.
- **balstīšanās uz pozitīvo cilvēkā** – vispirms atklājot audzēkņa stiprās puses.
- **atvērtība** informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām

Klases audzinātāja ikdienas uzdevumi

- iepazīstināt skolēnus ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā, pārrunāt skolēnu pienākumus un tiesības, kopīgi izstrādāt klases iekšējās kārtības noteikumus,
- plānojot klases stundas, aktivitātes klasē un skolā, veicināt izvirzītās vērtības izpratni un iedzīvināšanu.
- veicināt skolēna drošības sajūtu skolā, seko skolēna fiziskajai un garīgajai labsajūtai
- informēt par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē
- sekmēt skolēna prasmi plānot, reflektēt, novērtēt.
- veicināt prasmi prast vadīt savus emociju, uzvedības un domāšanas procesus
- analizēt skolēnu mācību sasniegumus un disciplīnu, viņu izaugsmes dinamiku, motivēt skolēnus veikt pašvērtējumu,
- veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar skolēniem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un veidojot klases tradīcijas,
- iesaistīt skolēnus izglītības iestādes organizētajos ārpusstundu pasākumos,
- organizēt skolēnu līdzdalību klases un izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā,
- motivēt skolēnus iesaistīties skolēnu pašpārvaldē un ārpusstundu darbībā, tajā skaitā interešu izglītības programmās,
- sniegt atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, sekmēt viņu personības attīstību.

Klases audzinātāja darba organizēšana

1. Klases audzinātājs izstrādā savu audzināšanas darbības programmu, kurā plāno:

- Audzināšanas stundas;
- Klases pasākumus;
- Skolēnu izpēti;
- Sadarbību ar atbalsta personālu;
- Individuālo darbu;
- Darbs ar ģimeni

2. Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams izmantot Valsts jaunatnes iniciatīvu centra (2009. gada 1. septembra Valsts izglītības satura centrs) izstrādāto un 2016. gadā aktualizēto un pilnveidoto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”, kurā klases stundām ieteiktas šādas tematiskās grupas:

- Sevis izzināšana un pilnveidošana,
- Piederība valstij,
- Pilsoniskā līdzdalība,
- Karjeras izvēle,
- Veselība un vide,
- Drošība

3. Klases audzināšanas stunda notiek 1 reizi nedēļā atbilstoši skolas direktora apstiprinātajam stundu sarakstam.

4. Plānojot klases audzinātāja stundas un darba plānu, ieteicams ņemt vērā:

- audzināmās klases skolēnu vecumu;
- attiecīgā skolēnu vecumposma fiziskās, psiholoģiskās un fizioloģiskās īpatnības;
- savas klases skolēnu intereses;
- skolas galvenos mērķus un uzdevumus;
- klases audzinātāja darba programmas paraugu;
- VISC noteiktos prioritāros virzienus audzināšanas darbībai;
- skolas audzināšanas tēmu plānojumu konkrētajam mācību gadam;
- skolēnu, viņu vajadzību un interešu izpēti sadarbībā ar pārējiem pedagogiem un atbalsta personālu;
- sadarbību ar skolēniem un viņu vecākiem;
- ārpusstundu aktivitātes klases/grupas kolektīva saliedēšanā.

Skolas audzināšanas stundu ieteicamās tēmas

Septembris- Atbildība, saliedēšana, adaptācija, drošība, novadpētniecība. Pienākumi un tiesības. Skolēnu iesaistīšana interešu izglītības programmās, ārpusstundu aktivitātēs un skolēnu pašpārvaldes darbā.

Oktobris- Cieņa. Karjeras izglītības iespējas (Karjeras nedēļas pasākumi skolā, pilsētā, valstī). Karjeras vadības prasmju un uzņēmējspēju attīstīšana.

Novembris -Skolēnu pilsoniskā apziņa, **piederība**, patriotisma stiprināšana un valstiskā identitāte. Latvijas Republikas 102. gadadiena. Tradicionālās/etniskās kultūras saglabāšana, izkopšana un tālāknodošana.

Decembris - Līdzietība, latviskā dzīvesziņa, tradīcijas, kultūrvides un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana un saglabāšana. Labdarība un brīvprātīgo darbs. Atkarību izraisošo vielu, HIV/AIDS profilakse.

Janvāris – Vienotība, pašizziņa, emocijas, darbs ar sevi, dzīves lielāki un mazāki mērķi. Veselības un cilvēkdrošības jautājumi, savstarpējo attiecību kultūra, cieņpilna attieksme pret sevi un citiem, kā arī atbildīga rīcība ikdienas situācijās. Barikāžu laiku atceroties.

Februāris – Gudrība, attiecības, draudzība, mīlestība Mediju lietotprasmes, akcentējot drošības jautājumus internetā, kā arī autortiesību ievērošanu.

Marts - Gods, mūzika, māksla, teātris, viss skaistais, kas veido personību. Karjeras vadības prasmju un uzņēmējspēju attīstīšana. Pilsoniskā izglītība, veidojot izpratni par to, kā dzīvot un strādāt demokrātiskā sabiedrībā.

Aprīlis – Centība, darbaudzināšana .Patēriņa ieradumi - kā tas ietekmē katra veselību, finanses un mūsu planētu? Migrācija - drauds vai iespēja.

Maijs - Savaldība, pašvērtējums, drošība . Ģimenes vērtības un nozīme cilvēka dzīvē, dažādu paaudžu savstarpējās komunikācijas un sadarbības

Audzināšanas stundu ieteicamais sadalījums pamatskolas klasēs

Sevis izzināšana un pilnveidošana, tikumisko vērtību izkopšana

- Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte
- Mērķtiecība. Zinātkāre
- Emocijas, konfliktu risināšana
- Savstarpējās attiecības
- Ētiskās vērtības
- Tikumiskās vērtības Piederība valstij
- Ģimene un dzimta

Piederība novadam/pilsētai

- Valstiskā identitāte
- Nacionālā identitāte
- Multikulturāla vide Pilsoniskā līdzdalība
- Demokrātijas būtība un nozīme
- Tiesības un pienākumi

Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes

- Brīvprātīgais darbs
- Ilgtspējīga attīstība

Karjeras izvēle

- Vajadzības, vēlmes un spējas. Pašvērtējums.

- Savu interešu spēju un dotību attīstīšana
- Izglītības vērtība
- Profesiju daudzveidīgā pasaule
- Individuālā karjeras plāna izveide

Veselība un vide

- Pusaudžu un jauniešu dzimuma nobriešana un personības attīstība.
- Ar dzimuma piederību saistītās rakstura ,uzvedības iezīmes. Cieņa pret savu un pretējo dzimumu.
- Dažādu jūtu izpausmes veidi, to izvērtēšana.
- Narkotisko, psihotropo vielu, kā arī alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību.
- Azartspēļu, datorspēļu un interneta atkarība
- Veselīga vide

Drošība

- Satiksmes drošība un atbildība. Motorizētie transportlīdzekļi
- Ugunsdrošība. Civilā aizsardzība. Evakuācija.
- Drošība masu pasākumos un sabiedriskās vietās.
- Pašaizsardzība
- Pirotehnika.
- Pirmā palīdzība nelaimes gadījumos.
- Seksuālās vardarbības, nelegālās cilvēku tirdzniecības un prostitūcijas risks

Citas tēmas

Audzināšanas stundu ieteicamais sadalījums vidusskolas klasēs

Sevis izzināšana un pilnveidošana, tikumisko vērtību izkopšana

- Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte
- Mērķtiecība. Zinātkāre
- Konflikta risināšana
- Ētiskās vērtības
- Savstarpējās attiecības
- Tikumiskās vērtības

Piederība valstij

- Ģimene un dzimta
- Valstiskā identitāte
- Nacionālā identitāte
- Multikulturāla vide

Pilsoniskā līdzdalība

- Demokrātijas būtība un nozīme
- Tiesības un pienākumi
- Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes
- Brīvprātīgais darbs
- Ilgtspējīga attīstība

Karjeras izvēle

- Informācija par darba tirgu un tā attīstības tendencēm
- Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs
- Mūžizglītība
- Profesiju mainība un dažādība
- Darbs ārzemēs
- Karjeras izvēles plānošana. Individuālā karjeras plāna izveide

Veselība un vide

- Mikrovides veidošana ģimenē (pienākumi ģimenē, tradīcijas ģimenē u.c.)
- Personīgā atbildība par veselības un savas dzīves kvalitāti
- Risks un tā iespējamās sekas
- Darba drošība veselības aizsardzības nolūkos. Pirmā medicīniskā palīdzība
- Veselīgs uzturs
- Medicīniskās apskates un profilaktiskās vakcīnas
- Ekoloģija

Drošība

- Satiksmes drošība un atbildība
- Rīcība, atbildība un līdztbildība sadzīves un ekstremālās situācijās
- Seksuālās vardarbības, nelegālās cilvēku tirdzniecības un prostitūcijas risks

Citas tēmas

Citi audzināšanas darba pasākumi

Skolas pasākumi, mācību ekskursijas, citādās un sporta dienas, talkas, tematiskās nedēļas u.c.- atbilstoši skolas pasākumu plānam.

Teātru, muzeju un kino apmeklējumi, piedalīšanās projektos, labdarības pasākumos, akcijās, konkursos, ZZ čempionātā utt.

Resursi

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Pilsoniskā audzināšana</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Pilsoniskās līdzdalības rokasgrāmata”. 2. V. Veicis. Uzvedības kultūra saskarsmē (1. un 2.daļa). 3. Materiāli par ES (skolot. ist.). 4. “Piedalies un ietekmē” (1 gr.). 5. “Mācāmies par atbildību” (1 gr.). 6. “Mācāmies par taisnīgumu” (2 gr.). 7. “Mācāmies par varu” (1 gr.). 8. “Mācāmies par privātumu” (1 gr.). 9. Jauniešu likums (DVD). 10. Alens Dž., Nerne Dž. Skolēnu izaugsmes veicināšana (kopēts mat.). 11. Video – “Ikvienam ir tiesības...” 12. Video Skolēna tiesības un pienākumi. 13. “Gadskārtu svētki” (bibliot.). 14. “Skolas iekšējās kārtības noteikumi”. 15. “Demokrātijas pamati” (2 gr.). 16. – “Pilsonība. Naturalizācija. Naturalizācijas process. Latvijas un Eiropas pilsonība. Sabiedrības integrācija.”
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Veselīgs dzīvesveids</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puškarevs I. Par smēķēšanu, alkoholismu, narkomāniju. Skolotāja grāmata. 2. Puškarevs I. Par smēķēšanu, alkoholismu, narkomāniju. Darba burtnīca skolēniem. 3. Kondrāte I., Kuņicka I., RocēnaI., Jātniece I. Pusaudžiem par intīmo. Rokasgrāmata skolotājiem. 4. Kondrāte I., Kuņicka I., RocēnaI., Jātniece I. Pusaudžiem par intīmo. Aktivitātes darbam klasē. 5. Skolas politika apreibinošo vielu lietošanas profilaksē. 6. DVD filmas par vidi „Rīgas meži”, „zaļā vārna”.

Karjeras izvēle	<ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.viaa.gov.lv/lv/karjera 2. www.google.lv. 3. www.wikipedia.com. 4. www.niid.lv . 5. Video „Iepazīsti izglītības un darba pasauli” (izglītības sistēma, profesionālā izglītība, akadēmiskā izglītība, ekonomiskās darbības nozares). 6. DVD „Kurp dodies?” – farmaceits, ķīmiķis, mikrobiologs. 7. DVD „Kas meklē, tas atrod”- studiju iespēju ceļvedis (Jaunais laiks). 8. 100 metodikas karjeras attīstības atbalstam. Rīga, 2019. 9. Metodiskie materiāli no kursiem.
Drošība	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mācību filma velosipēdistiem. CSDD. 2. Videoklipi par elektrodrošību un dokumentāla filma „Tas varēja nenotikt”. 3. Veloskola. CSN apgūšana drošai braukšanai ar velosipēdu (video). 4. Bērnu aizsardzība pret elektrotraumām. 5. Rullē droši – velosipēds (video). 6. Pirmais motors (video). 7. Datorspēle „Elektra” 8. Datorspēle „Niks un Mags” – situāciju spēle ar elektrodrošības elementiem. 9. CD „mega Watenis” – globālā sasilšana, energoresursi, elektrība mājāsaimniecībā, gāze, siltuma cirkulācija dzīvoklī, karstais ūdens; vai esam gatavi taupīt. 10. www.112.lv. 11. www.csdd.lv. 12. www.emergency.lv. 13. www.vugd.gov.lv. 14. Mākslas filma „Mūžīgi Lilja” (video par cilvēku seksuālu izmantošanu un cilvēku tirdzniecību)

Dzīvesziņa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzīvesziņa. 1.,2.,3.,4. grāmata. 2. Savādāks bērns skolā. 3. Videofilma par dzimumu līdztiesības jautājumiem „Visu, ko varu, lai daru”, „Domā pats”, „Esi stiprs savā izvēlē”. 4. DVD „IX Skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētki”. 5. Žurnāls „Psiholoģijas pasaule”. 6. Nucho A.O., Vidnere M. Garīgās veselības veicināšana.- R.: RaKa, 7. Pļavniece M., Škuškovnika D. Sociālā psiholoģija pedagogiem.- R.: RaKa, 8. Puškarevs I. Attīstības psiholoģija.- R.: RaKa, 9. Vidnere M., Garleja R. Psiholoģijas un sociālās uzvedības aspekti ekonomikā.- R.: RaKa, 10. Andersone R. Pusaudžu sociālo prasmju veidošanās. Teorija. Pieredze. Prakse.- R.: RaKa, 11. Valbis J. Skolēna personības attīstība- izglītības virsuzdevums.- R.: Zvaigzne ABC, 12. Baldiņš A., Raževa A. Skolas un ģimenes sadarbība. – R.: Pētergailis 13. Baldiņš A., raževa A. klases audzinātāja darbs skolēnu personības izpētē.- R.: Pētergailis 14. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas metodiskais materiāls “Krīzes gadījumu vadība izglītības iestādēs”
-------------------	---

Citi internetresursi:

1. www.likumi.lv
2. <https://www.izm.gov.lv/lv>
3. <https://www.ikvd.gov.lv/lv>
4. www.visc.gov.lv
5. <https://www.skola2030.lv/lv>
6. <https://skolo.lv/login/index.php>
7. <https://www.uzvediba.lv/>
8. <https://my.e-klase.lv>
9. <https://www.uzdevumi.lv/>
10. <http://www.dagdasvidusskola.lv/>

Dagdas vidusskolas audzināšanas darba struktūra

